

et junctis manibus, accedit ad limen ecclesiæ, ubi foris expectant, qui infantem detulerunt. Juxta plura particularia ritualia infans ad locum baptisterio vicinum afferri potest, ne ex frigore aerisque intemperie patiat; si autem ecclesia commodum habeat atrium, ibidem expectare debent (1).

Ibidem sacerdos in lingua vulgari facit interrogationes, quæ in rituali præscribuntur, nisi de his bene sibi constet, videlicet, an sit suæ parochiæ, masculus an femina, an domi baptizatus, etc. qui patrini, quod nomen imponendum. Monet etiam præsentem, ut pie ac decenter assistant. Item opportune fieri potest explicatio virtutis, usus et utilitatis baptismi ejusque cæremoniarum, ut dictum est n. 147.

Quoad patrilinos notandum hic est, quod præcipit Concilium Trid. (2) ut « parochus antequam ad baptismum conferendum » accedat, diligenter ab eis, ad quos spectabit, sciscitetur, » quem, vel quos elegerint, ut baptizatum de s. fonte suscipiant; et eum, vel eos tantum ad illum suscipiendum » admittat; et in libro eorum nomina describat; doceatque » eos, quam cognationem contraxerint, ne ignorantia ulla » excusari valeant. » Et si qui alii ad tangendum infantem instar patrinorum se ingerant (quod tamen non est concedendum), declaretur aperte ante baptismum, nec eos nec alios præter descriptos aut designatos, ullam cognationem spiritualem contrahere (3).

ORDO BAPTISMI PARVULORUM.

160. 1. Sacerdos stat in limine a parte interiori ecclesiæ vel baptisterii, patrinus ad dextram baptizandi, et matrinx ad sinistram ejus. Infans collocatur super brachium dextrum

(1) Baruffaldus tit. 10, n. 55.

(2) Sess. 24, cap. 2, de reform. matrim.

(3) Conc. Trid. loco cit.; tertium Conc. prov. Mechl. tit. 3, c. 2.

illius, qui eum defert, quia brachium dextrum reputatur nobilius, et baptizans sic facilius operari potest.

Sacerdos interrogat, exprimendo nomen baptizandi, *quid petis* etc. et si plures simul baptizentur, *quid petitis*. Patrinus vel matrinx, vel uterque simul respondet *fidem*. Hæc interrogatio semper faciendæ est, etiamsi sacerdoti de hoc bene constet, quia in rituali ita præscribitur, ut significetur Ecclesiam neminem cogere, et baptismum esse gratiam, quam petere oportet.

Hæc sicut et aliæ interrogationes, quibus patrinus in baptismi administratione respondere debet, in lingua latina faciendæ sunt, prout in rituali ponuntur juxta sequentia S. R. C. decreta : « Utrum in collatione baptismi interrogationes possint fieri vernacule, vel saltem vernacule iterari, » postquam latine factæ fuerint? *Negative quoad utramque partem*. 12 Sept. 1857. *Molinen*. n. 5251, 17. An in administratione baptismi interrogationes, quibus respondere debet patrinus infantis, fieri possint vernacula lingua, quantum documque dictus patrinus latinam ignorat; an saltem interrogatio sermone latino facta, ut fert rituale, illico in vulgarem transferri possit? *Negative ad utrumque juxta decretum in Molinen, diei 12 Sept. 1857, ad 17* » 31 Aug. 1867. *Ambianen*. n. 5382, 1. Ut sacra liturgia incorrupta servetur, Ecclesia non permittit, ut ipsæ interrogationes in linguam vulgarem privatim transferantur; ut autem inconvenientiæ ratio caveatur, mandat, ut cæremoniæ explicentur præsertim in ipa sacramentorum administratione. Sacerdos igitur in hunc vel similem modum procedere potest, susceptores in lingua vulgari alloquendo, ut sequitur : Ecclesia neminem cogit, Sacramenta volentibus administrat; ideoque ante administrationem interrogare debeo, quæ sit petitio vestra; et consequenter latine addit, *quid petis* etc. Minister autem, susceptores adjuvando, eisque innuendo, ut idem dicant, respondet *Fidem*. Idem vel similis modus in aliis interrogationibus servari potest (1). Interrogationes tamen

(1) Baruffaldus tit. 11, n. 2; *Analecta juris Pontificii*, 3, ser. fol. 342; *Revue des sciences ecclésiastiques*, tom. 9, fol. 575.

in lingua vulgari fieri possunt : 1° si habeatur indultum, quale aliquibus diocesisibus a S. R. C. concessum legitur (1); et 2° si legitima adsit consuetudo.

2. *Exsufflat in faciem infantis*, videlicet *ter* ut præscribitur, et *leniter*, ut fiat decenter, et ne noceat infanti. Non videtur faciendum in modum crucis, quia hoc neque in rituali, neque ab auctoribus requiritur; potius autem ore angusto seu compressis labiis, quam ore aperto per modum halantis, hoc enim foventis est, non expellentis; uti confirmari potest ex ordine baptizandi adultos, ubi *exsufflare* et *halare* distinguuntur.

3. *Pollice facit signum crucis in fronte et in pectore*. Istæ aliæque cruces, quotiescumque partes signandæ nominantur, fieri debent solo pollice dextro, extensis et junctis reliquis digitis, uti fit ad evangelium missæ: partes signandæ, si sint detectæ, immediate tanguntur, et si non sint detectæ, sufficit supra vestes seu pannos.

Reliquæ cruces, dum partes signandæ non nominantur, faciendæ sunt dextra, extensis et junctis digitis, non tangendo infantem.

4. *Oremus. Preces nostras. Oremus* et oratio aliæque sequentes dicuntur manibus junctis, nisi impeditæ fuerint. Ad litteram N. exprimitur nomen infantis. Si femina sit baptizanda, dicitur *electam tuam* in genere feminino, quod similiter servatur in orationibus sequentibus.

5. *Imponit manum super caput infantis*, infra integram orationem *Omnipotens sempiterne Deus*. Hæc manus impositio fit dextra, extensis et junctis digitis; sufficit autem, ut fiat moraliter, et caput non tangatur (2).

6. *Deinde sacerdos benedicit sal, quod semel benedictum, alias ad eundem usum deservire potest*. Quapropter hæc benedictio salis omittitur, si habeatur sal in alio baptismo exorcizatum.

(1) *Revue des sciences ecclésiastiques*, tom. 10, fol. 104.

(2) Baruffaldus, tit. 11, n. 9.

Ad illius benedictionem sacerdos se ad illud vertit; illo benedicto, modicum pollice et indice dextro accipit, et in os infantis immittit, in minima tamen quantitate, ne ulceret palatum infantis; sufficitque minimum granum (1).

7. *Imponit manum super caput infantis, et dicit Oremus. Aeternam ac justissimam*. Ita habetur in editione typica.

Hæc manus impositio fit ut supra ad 5.

8. *Postea sacerdos imponit extremam partem stolæ super infantem, et introducit eum in ecclesiam*. Sola sinistra stolæ pars imponitur, ut ita sacerdos sit a dextris, et a dextris incedat, infantem quasi ducens, et trahens in templum Dei (2).

9. *Cum fuerint ecclesiam ingressi, sacerdos procedens ad fontem cum susceptoribus conjunctim clara voce dicit Credo*. Sacerdos ea latino idiomate recitare debet, ut notatur in rituali, susceptores autem vernaculo recitare possunt (3).

10. *Deinde antequam accedat ad baptisterium, dicit Exorcizo*. Cum sacerdos ad cancellos fontis devenerit, antequam ingrediatur, subsistit humeris ad fontem versis, reliquis coram eo stantibus.

11. *Postea sacerdos digito accipit de saliva oris sui, et tangit aures et nares*. Hæc cæremonia ab exemplo Christi Domini desumpta, omni cum decencia et reverentia est faciendæ, ne adstantibus contemptum pariat. Sacerdos solo digito seu pollice dextro (4) accipit de saliva oris sui, et immediate tangit aures et nares, dicens ad dextram aurem *Ephpheta*, ad sinistram *quod est adaperire*, et ad nares *in odorem suavitatis*. Hic attactus non fit per modum crucis, quia id non præscribitur.

12. *Postea interrogat baptizandum nominatim... Abrenuntias*. Circa has interrogationes eadem notanda sunt, ac supra ad 1.

(1) Baruffaldus ibidem, n. 20.

(2) Memoriale rit. pro minoribus ecclesiis, tit. 6, cap. 2, § 5, n. 4.

(3) S. R. C. 30 Dec. 1881, *Urgellen*, XVIII, n. 5830.

(4) S. R. C. 4 Sept. 1875, n. 5627, III.

13. *Deinde sacerdos... infantem ungit in pectore et inter scapulas.* Hæc unctio olei catechumenorum fit : 1° in pectore et inter scapulas aut inter humeros, 2° unica forma pro utraque unctione, 3° in modum crucis, 4° pollice, non autem virgula, nisi in necessitatis causa seu in casu morbi contagiosi, ut dicetur de unctionibus extremæ unctionis. Pollex ita intingitur in oleo sacro, ut ejus summitas tantum oleo sit intincta, et semel pro utraque unctione. Uctione facta, ipsemet sacerdos, vel minister si est in sacris, non autem laicus, pollicem et loca inuncta abstergit bombacio vel re simili, quæ comburenda est, ejusque cineres in sacrarium projiciendi sunt.

14. Uctione præcedente facta, sacerdos deponit stolam violaceam, et assumit albam, vel si stola sit bicolor, eam vertit in partem, quæ alba est, ut supra dictum est. Deinde accedit ad fontem (1), et si nihil obstet, se sistit facie ad orientem seu ad altare majus conversa.

15. Quoad susceptores sollicitus esse debet sacerdos, ut baptizandum physice tangant, teneant, manum apponant aut supponant.

16. In Baptismo infans tenetur, ita ut habeat faciem pro-nam versus vas, in quod defluit aqua e capite decidens (2), non enim frons, sed vertex capitis ablui debet. Infusio fit vasculo, ut supra dictum est, et quælibet in modum crucis.

Si infans sit capillatus, sacerdos digitis sinistrae manus cæsariem ejus discriminat, dum dextra aquam infundit; vel efficit, ut aqua super frontem aliquantulum fluat : quod etiam faciendum est, dum caput infantis aliqua scabie oper-tum est (3).

Sacerdote aquam infundente, minister supponere debet pelvim ad excipiendam aquam a capite defluentem, eamque in sacrarium effundere, nisi fons ita constructus sit, ut aqua immediate in sacrarium defluat.

(1) Memoriale Rit. pro minoribus ecclesiis, tit. 6, cap. 2, § 5, n. 7; Martinucci lib. 4, cap. 1, n. 29.

(2) Baruffaldus tit. II, n. 42.

(3) Pastorale Brugense.

Leprosorum aut peste aliove morbo contagioso infectorum infantes non supra fontem baptismalem, sed supra piscinam vel alium locum separatum baptizandi sunt (1).

Baptizato infante, sacerdos qui baptizavit, leniter et suaviter tergit caput aqua humefactum, adhibendo linteolum candidum ad hunc usum tantummodo destinatum.

Ubi est consuetudo baptizandi per immersionem, sacerdos ambabus manibus accipit infantem, et advertens ne lædatur, caute ter ejus caput immergit, semel dicens *Ego te baptizo.*

17. Si baptismus sub conditione conferatur, hæc verba *Si non es baptizatus* alta voce pronuntianda sunt, uti reliqua verba formæ, prout in rituali præscribitur, ne sacerdos adstantibus rebaptizare videatur.

18. Uctio chrismatis fit in modum crucis, in vertice seu summitate capitis, non autem in fronte neque inter frontem et verticem. Pollex et locus inunctus abstergendi sunt, ut supra ad 13 dictum est.

19. Vestis alba, de qua vide n. 158 ad 8.

20. Candela accensa ab initio adhibenda non est, quia non præscribitur. In fine autem accensa danda est baptizato, si possit, et alias in manus susceptorum.

21. Postremo sacerdos lavat manus suas, cujus lotionis aqua in sacrarium effundenda est.

22. Omnibus absolutis, nomina accurate describenda sunt, et admonendi sunt susceptores, ut hoc loco in rituali præscribitur.

DE PLURIBUS SIMUL BAPTIZANDIS.

161. Rituale Romanum necessitatem non requirit, ut plures simul baptizentur : in fine enim ordinis baptismi parvulorum simpliciter dicit *Si fierint plures baptizandi*, nulla addita conditione. Sine justa tamen ratione id faciendum esse

(1) Pastorale Mechliniense.
Tom. III.

non videtur : quinimo auctores (1) censent, quod non nisi urgentissima de causa id faciendum sit, nempe in casu conversionis multarum familiarum, tempore alicujus suspicionis, invasionis, incendii, vel alicujus magni periculi; quod extra hos vel similes casus sacerdos illicite faceret, imo peccaret, si hæc solummodo faceret, ut citius se expediret : quia alias ad nihil pene reducitur singularitas formæ et administrationis, et pauca sunt quæ in plurali numero fieri possunt; adeo ut dici possit, quod exceptio hic regulam firmet.

Si plures simul baptizentur, masculi ponendi sunt ad dextram, feminæ ad sinistram, et omnia dicenda ut alias in proprio genere et numero plurali. Verum prima nominis interrogatio, exsufflatio, crucis impressio vel signatio, impositio salis, tactus aurium et narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio, unctio olei catechumenorum, interrogatio de fide, ipse baptismus, inunctio chrismatis, candidæ vestis impositio ac candelæ accensæ traditio singulariter singulis et primum masculis fieri debent. Cum impositio manus inter hæc in rituali Romano non numeretur, sequitur, eam simul pro omnibus fieri posse.

Plures simul sub eadem forma sacramentali baptizare numquam licet, nisi in mortis periculo, et ubi tempus non patitur, ut singuli separatim baptizentur (2).

DE BAPTISMO IN NECESSITATE.

162. In necessitate si laicus vel clericus diacono inferior baptizet, ab omnibus cæremoniis abstinere debet. Si autem sacerdos vel diaconus baptizet, tunc si infans ad ecclesiam delatus tam graviter ægrotet, ut periculum immineat, nemoriatur, antequam baptismus perficiatur; solum interro-

(1) Baruffaldus tit. 11, n. 56 et 57; Bissus B, n. 17, § 47.

(2) Rit. Rom. de baptizandis parvulis, n. 20.

gare debet, si tempus detur, an aliquid circa baptismum attentatum sit, et mox, omnibus aliis omissis, absolute vel conditionate illum baptizare in aqua baptismali, et si hæc parata non habeatur, in aqua communi, ter vel etiam semel, si necessitas urgeat, aquam infundendo super caput in modum crucis. Deinde si infans supervivat, eum ungit chrismate in vertice, imponit vestem albam, et præbet candelam accensam, ut alias. Quibus peractis, si adhuc vivat, supplendæ sunt cæremoniæ, quæ baptismum præcedunt; repetendæ autem non sunt duæ infusiones omissæ, si baptismus una infusione collatus sit. Sacerdos vero cavere debet quidquam dicere, aut facere, ubi infantem prorsus mortuum viderit, quia cæremoniæ baptismi pro vivis tantum et non pro mortuis institutæ sunt.

Si sacerdos in necessitate extra ecclesiam baptizet, omittere debet omnes cæremonias, quæ baptismum præcedunt, etiamsi infans tam diu victurus videatur; collato autem baptismo ut supra, infantem in vertice ungit chrismate si habeat, imponit vestem albam, et candelam accensam præbet. Cum autem convaluerit infans, præsentandus est in ecclesia; ibique, et numquam extra ecclesiam, supplendæ sunt cæremoniæ omissæ, quæ baptismum præcedunt (1).

CÆREMONIARUM BAPTISMI SIGNIFICATIO.

163. 1. Adhibentur patrini : 1° ut nomine infantis respondeant, abrenuntient, fidem profiteantur : 2° quia baptismus est spiritualis regeneratio, per quam filii Dei nascimur; ut igitur homo indiget nutrice et pædagogo, quorum ope educetur et doctrina ac bonis artibus erudiatur; ita etiam necesse est, ut baptizati alicujus curæ committantur, a quo religionis christianæ præcepta haurire, atque ad omnem pietatis rationem institui possint (2).

(1) S. R. C. 23 Sept. 1820, n. 4422-4572; Baruffaldus tit. 11, n. 59.

(2) Catech. Rom. de bapt. XXV.

2. Imponitur nomen alicujus sancti, ut baptizatus hujus patrocinii adjuvetur, ejusque exemplis ad pie vivendum excitetur.

3. Statio ante fores ecclesiae significat, non baptizatum esse extra ecclesiam, regnum caelorum ei clausum esse, atque indignum esse, qui domum Dei ingrediatur, antequam facto exorcismo, dispositus sit ad baptismum et fidem suscipiendum.

4. Exsufflatur in faciem baptizandi in contemptum daemonis, quasi rem vilissimam fugare vellemus; ut discedat, et in ejus locum succedat Spiritus Sanctus, quem Christus Dominus insufflatione apostolis tribuit.

5. Signa crucis formantur et toties repetuntur, ut, cum omnis salus a cruce et passione Christi Domini nobis proveniat, baptizandus virtute crucis a servitute daemonis liberetur, contra tentationes muniatur, ejus sensus aperiantur ac roborentur, ut Deum excipere, ejusque praecipua intelligere et servare valeat.

6. Manus imponitur, ut oratio fiat verbis et actione exemplo ducto a Scriptura sacra (1), ubi manuum impositio significat communicationem benedictionis et donorum Spiritus Sancti.

7. Sal ori imponitur ad significandum, baptizatum fidei doctrina, quae est sal sapientiae, et gratiae dono consecuturum esse, ut a peccatorum putredine liberetur, saporem bonorum operum percipiat, et divinae sapientiae pabulo delectetur.

8. Fit exorcismus ad expellendum diabolum, cujus servituti subjecti omnes nascuntur, ejusque vires frangendas et debilitandas, ne impediatur baptismi susceptionem ejusque effectum.

9. Impositio stolae fit modestiae causa, quasi sacerdos sic ducat et trahat baptizandum in templum.

10. Aures et nares saliva liniuntur, exemplo sumpto a Christo Domino (2), ut aures ad audiendam caelestem doc-

(1) Gen. XLVIII, 14; Num. XXVII, 18; Deut. XXXIV, 9; Matth. XIX, 13; Act. VIII, 17, etc.

(2) Marc. VII, 33, Joan. IX, 6.

trinam, et nares ad percipiendum rerum divinarum odorem aperiantur.

11. Fit abrenuntiatio satanae et professio fidei, quia qui nomen Christo daturus est, hoc primum sancte et religiose polliceri debet, se diabolum et peccata pro omni tempore deserere, et credere in Deum viva fide; quibus duabus spon- sionibus omnis christianae legis vis et disciplina continentur.

12. Ungitur oleo catechumenorum, in pectore ad signifi- candum, intimos animae morbos curari, mentemque virtute divina corroborari; et inter scapulas ad significandum, gra- tiam conferri ad portandum jugum Christi, fortiterque cer- tandum contra hostes, militum instar, qui olim ungebantur, priusquam in certamen descenderent.

13. Petitur an velit baptizari, quia, quemadmodum homo, sua voluntate serpenti obediens, merito damnatus est, ita Dominus neminem in suorum numerum nisi voluntarium militem adscribi voluit.

14. Vertex chrismate inungitur, ad significandum, bapti- zatum ab eo die Christo, capiti, tamquam membrum con- junctum esse, atque ejus corpori insitum, et ea re christia- num a Christo appellari; 2º ad significandum Spiritus sancti descensum in illum, et ejus charismatum dona; 3º ad deno- tandum baptizatum fieri quodam sensu regem et sacerdotem, quatenus passionibus imperare, et seipsum hostiam viventem Deo immolare debet.

15. Vestis alba imponitur ad significandum resurrectionis gloriam, ad quam per baptismum nascimur; nitorem et pul- chritudinem, qua dilutis peccatorum maculis anima in bap- tismo ornatur; atque innocentiam et integritatem, quam in omni vita baptizatus servare debet.

16. Cereus ardens traditur ad ostendendam charitatem seu fidem vivam charitate inflammata, quae in baptismo accipitur, quaeque in corde jugitur ardere debet, et bonis operibus continuo alenda est (1).

(1) Vid. Catech. Rom. de bap. n. 60; Granelas comm. hist. in brev. lib. 2, c. 69.

DE BAPTISMO ADULTORUM.

164. Si quis adultus sit baptizandus, bene notanda sunt omnia, quæ hoc loco in rituali Romano præscribuntur.

Adulti, de quibus hic agitur, sunt « qui adulta ætate sunt, » et perfectum rationis usum habent » (1); quæ ætas adulta intelligitur septennio expleto (2).

Non raro autem accidit, quod aliquis adultus, e parentibus catholicis ortus, et in fide catholica instructus, omnique sectæ vel impiæ pravitati alienus, baptizandus sit, eo quod incuria parentum infans baptizatus non fuerit, vel quod subsit probabilis dubitatio de validitate baptismi : uter in hoc casu adhibendus est ordo, an baptismi parvulorum, vel potius baptismi adultorum? Eo casu S. R. Congregationi (3) proposito, responsum fuit, recurrendum esse ad sacram universalem Inquisitionem. Nescio, an hoc factum, et quod responsum datum fuerit. In toto autem ordine baptismi adultorum, neque in cæremoniis, neque in precibus aliquid obstat, quatenus in hoc casu ordo baptismi adultorum adhibeatur, omittendo scilicet *Horresce*, etc., quæ in rituali conditionate præscribuntur, et igitur prætermittenda sunt, si baptizandus ex idololatrijs, hebræis, mahumetanis aut hæreticis non fuerit.

Si probabiliter dubitetur, an adultus valide baptizatus fuerit, debet sub conditione baptizari; collato baptismo, præteritæ vitæ peccata integre confiteri, et ab iis sub conditione absolvi (4). Ad majorem tamen functionis ecclesiasticæ facilitatem, ante baptismi administrationem peccata confiteri potest, et deinde post collationem baptismi sub conditione, a

(1) Catech. s. conc. Trid. de bapt. cap. XXXV.

(2) Baruffaldus tit. XII, n. 4 et seq.

(3) 31 Aug. 1867, n. 5382, 2.

(4) S. R. et U. l. 17 Junii 1715 et 17 Dec. 1868. Acta s. Sedis, vol. 4, fol. 320.

confessario iterum reassumptis per summa capita cum pœnitente iis de quibus jam accusationem fecerit, sacramentaliter absolvendus est pariter sub conditione (1).

ORDO SUPPLENDI CÆREMONIAS BAPTISMI.

165. 1. Mortale est omittere cæremonias baptismi aut aliquam ex eis notabilem (2), a quo tantum excusat mortis periculum, vel alia cogens necessitas juxta rituale Romanum in ordine supplendi omissa super infantem baptizatum, ut persecutio, perturbatio publica, aliave causa, quæ administrationem periculosam et quasi impossibilem reddit; non autem absentia patrini, aliæve causæ similes. Ubi non adest ecclesia parochialis, neque fons baptismalis, missionarii uti possunt et tenentur illis cæremoniis, quibus uti possunt (3).

Unde extra necessitatem, de qua n. 162 dictum est, nunquam sine cæremoniis baptizare licet, quæcumque persona id postulet, ut infans certioretur, cæremoniis postea supplendis, saltem sine expressa ordinarii licentia; hac autem obtenta, aliqui auctores (4) baptizare permittunt omissis cæremoniis, postea in ecclesia supplendis, sed in aqua baptismali allata et in loco honesto, oratorio aut capella privata.

2. Baptismo sine cæremoniis collato, omissæ cæremoniæ, quam primum fieri potest, in ecclesia ex præcepto supplendæ sunt : quia, quamvis baptizatus jam gratiam sanctificantem receperit, istæ tamen cæremoniæ et preces valent ad uberiorem gratiæ effectum tota vita percipiendum, et auxilia conferunt opportuna contra infestationes dæmonum, quibus fideles tota vita impugnantur (5).

(1) S. C. Nov. 1875 apud Konings theol. mor. tom. II, pag. 414, not.

(2) S. Alph. de Lig. lib. 6, n. 141; Bened. XIV. Instit. 98.

(3) Instructio s. Officii fer. IV, die 15 Sept 1869.

(4) Maurel, *Guide pratique de Lit. rom.* 2 p. 2 s. ch. 2, art. X; Gousset, *Instruct. sur le rituel.* tom. 6, fol. 251; Braunman de bapt. art. 1; Pastorale Brugense de suppl. cærem.

(5) Vid. Catalanus in rit. Rom. tit. 2, c. 5, § 1.